

Taaguutini akuersissuteqartarnermi Oqaasiliortut sulinerat nalilersuiffigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalilersuineq inaarsarneqassaaq UKA2019 tikitsinnagu, kalaallisut taaguusersuinerup ineriartortinneqarnissaanut suliat annertusarnissaannut innersuussutini aamma imaqartinneqassaaq.

(Siumup Inatsisartuni ilaasortaataitai)

Oqaasiliortut peqatigalugit inatsisilerinermi kalaallisut oqaatsinik ineriartortitsinermik akuersinissamillu suliaqarnermik Naalakkersuisut salliutsitsinissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Taamattaq Naalakkersuisut Oqaasiliortunik oqaloqateqarnermik kingorna UPA2019 sioqqullugu sulinissamut piffissamut pilersaarummik saqqummiussinissaannik peqquneqarput.

(Inuit Ataqtigiit Inatsisartuni ilaasortaataitai)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Naalakkersuisut qujassutigaat ilaasortat siunnersuutaat imm. 121 aamma 159, taakkua marluullutik suliassarfinni kalaallisut taaguusersuutini ineriartortitsinermut tunngasuusut, taamaattumillu ataqtigiissillugit oqaluuserineqarlutik. Akissuteqaat una taamaasilluni immikkoortunut marluusunut taakkununga tunngasuvoq.

Ilaasortat siunnersuutaanni matumani siunnersuutigineqarpoq kalaallisut taaguutini akuersissuteqarnermi Oqaasiliortut sulinerat nalilersuiffigeqqullugu, kiisalu Oqaasiliortut peqatigalugit inatsisilerinermi kalaallisut oqaatsinik ineriartortitsinermik akuersinissamillu suliaqarnermik Naalakkersuisut salliutitsissasut.

Oqaasiliortut pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Oqaasiliortut piginnaatitaanerat tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit allanut tunniunneqarsinnaanngilaq. Tamatumunnga tunngaviuvoq kissaatigineqarmat qularnaarneqassasoq suliassat ingerlatsivimmit pisariaqartunik piginnaaneqartunik inuttalimmik isumagineqartarnissaat. Kisianni tamatuma mattutinngilaa periarfissaqartitsineq Oqaasiliortut ataatsimiititaliaagallartunik, suleqatigiissitanik imaluunniit komitiinik pilersitsisinaanerat, Oqaasiliortut ilaasortaannit peqataaffigineqartumik imaluunniit immikkut suliassatigut ilisimasalinnik inuttaqartunik.

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarpoq Oqaasiliortut suliassarfinni taaguusersuutini akuersissuteqartassasut, tamatumani aamma suliassarfinni

aalajangersimasuni taaguusersuutunik sulinermilu oqariartaatsinik, tamannalu pisassasoq Oqaasiliortunit pilersinneqartunit suleqatigiissitanit immikkut ilisimasalinnik inuttaqartunit inassuteqaateqarnerit naapertorlugit. Pingaarpoq assigiiaartunik akuerisaasunillu taaguuteqarnissaa suliassaqaarfinni taaguusersuinerit eqqarsaatigalugit, soorluttaaq tamanna aamma aalajangiiffigisassatut siunnersuutini oqaatigineqartoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit tunngavigalugit Naalakkersuisut Oqaasiliortut isumasiorsimavaat. Oqaasiliortut paasissutissiissutigaa maanna periusissamik pilersaaruserlutik inatsit pineqartoq naapertorlugu suliassat isumagineqarnissaat sularineqarnissaallu pillugit, kiisalu aamma qanoq tullerriaaraluni suliassat sularineqassanersut.

Oqaasiliortullu aamma annertuumik aalluppaat taaguusersuutininut tunngatillugu suliassat ingerlanneqarnissaat. Saqqummersitsisoqartarnikuuvoq suliassaqaarfinni assigiinngitsuni taaguusersuutunik, assersuutigalugu peqqinnissaqaarfinni taaguusersuutit, avatangiisilerinermi taaguusersuutit, sulinermi atukkanut taaguusersuutit aammalu pinerluttulerinermut, eqqartuussiveqarnermut, aningaaseriveqarnermut kiisalu aamma inuup sananeqaataata ilaanut taaguusersuutunik.

Oqaasileriffiup quppersagaani oqaatsit allassimaffiinik assigiinngitsunik peqarpoq qitiusumik allaffeqarfimmi atorfiit taaguutaat, nalunaaquttamut taaguutit akuerisat, taaguutit qarasaasialerinerimut tunngasut, oqaasilerinermi taaguutit akuerisat, tusagassiutilerinermi taaguutit, naasut taaguutaat, uuliamut tunngasumik taaguutit, ingerlatseqatigiiffinnut tunngasumik taaguutit, uumasunut taaguutit, aavarnermi taaguutit, qaannamut taaguutit, kalaallisuunut taaguutit, timersornermi taaguutit aamma qinersinermi taaguutit pillugit. Oqaatsinut taaguutinut assigiinngitsunut allattorsimaffiit suli oqaasilerinermi suleriaatsit atorlugit suliareqqinneqarnikuunngillat.

Taakkualu saniatigut aamma oqaatsinut allattugaatinik pilersitsisoqartarpoq Oqaasiliortut avataagut, ilaatigut makkuninnga: tarnikkut nappaatinut taaguutit, Kalaallit Nunaanni kisitsisinik naatsorsueqqissaartarfimmi Ordbogi aamma Sermersuumi eqqartuussiviup oqaatsinik katersaatai.

Taakkua saniatigut Isumaginninnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfiup ilisimatitsissutigaa inatsisilerinermi taaguutinik katersineq sularineqartoq, piffissap ingerlanerani oqaatsinut nassuiaasersuutunik eqqortumillu nutserneqarnissaanni taaguutinik ilaartorneqartussanik, Naalakkersuisut "Inatsisinik atuutsitsinermut suliassaqaarfimmi periusissatut suliniutissanullu pilersaarutaat 2017"-imeersoq naapertorlugu. Taakkua Oqaasiliortunut akuerisassanngorlugit saqqummiunneqarumaarput.

Oqaasiliortut ilisimatitsissutigaat oqaatsinik ineriartortitsineq piffissami matumani Oqaasiliortut allattoqarfiannut saaffiginnissutaasartut naapertorlugit sularineqartartut, inaarutaasumillu Oqaasiliortunit akuersissutigineqartarlutik.

Naalakkersuisut oqaatsitta ineriartortinneqarnerat tullerriaarinerminni pingaartutut inissisimatippaat, 2018-imilu Aningaasanut Inatsimmi Oqaasileriffimmut aningaasaliissutit

ukiumut 1 mio. kr.-inik 2018-imiit annertusisimallugit, oqaatsinik kiffartuussivimmut atorfimmik ataatsimik, aammalu Oqaasileriffiup sulinerata ataatsimut nukittorsaaffiginissaanut atorfimmik ataatsimik ilaneqarlutik. Taamatuttaarlu AIS 2019-imut atatillugu kontumi pingaarnermi tassani siunnersuutaavoq qaffaasoqarnissaa ukiumut atorfimmut ataatsimut allattaatsimik ordbogimik suliaqarnermut atatillugu, atorfimmillu ataatsimik Oqaasileriffimmi oqaatitsigut kiffartuussinermut ilassutitut atatillugu.

Pisariaqarpoq misissussallugu suliaasaqarfinni taaguusersuutit Oqaasiliortut suliaat pillugu. Oqaasiliortulli pilersinneqarmata Oqaasiliortut suliaasaqarfinni taaguusersuutinik suliaannik nalilersuineramik suliaqartoqarsimanngilaq, Naalakkersuisullu nalilerpaat piffissanngortoq misissussallugu qanoq aaqquissuussinikkut suliaasaqarfinni taaguusersuutit pillugit suliat nukittorsarneqarsinnaanersut.

Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuutit marluusut isumaqatigaat sulissutigiumallugulu Oqaasiliortut kalaallisut suliaasaqarfinni taaguusersuutinut akuersissuteqarnermi sulinera nalilersuiffigissallugu kalaallisut taaguusersuinerup ineriartortinneqarnissaanut suliat annertusarnissaannut innersuussutinik imalimmik, kiisalu Oqaasiliortut oqaloqatigineqassasut inatsisilerinermi kalaallisut oqaatsinik ineriartortitsinermik akuersinissamillu suliaqarnermik salliutitsinissaq pillugu.

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisut inassutigissavaat siunnersuutit akuersissutigineqassasut.